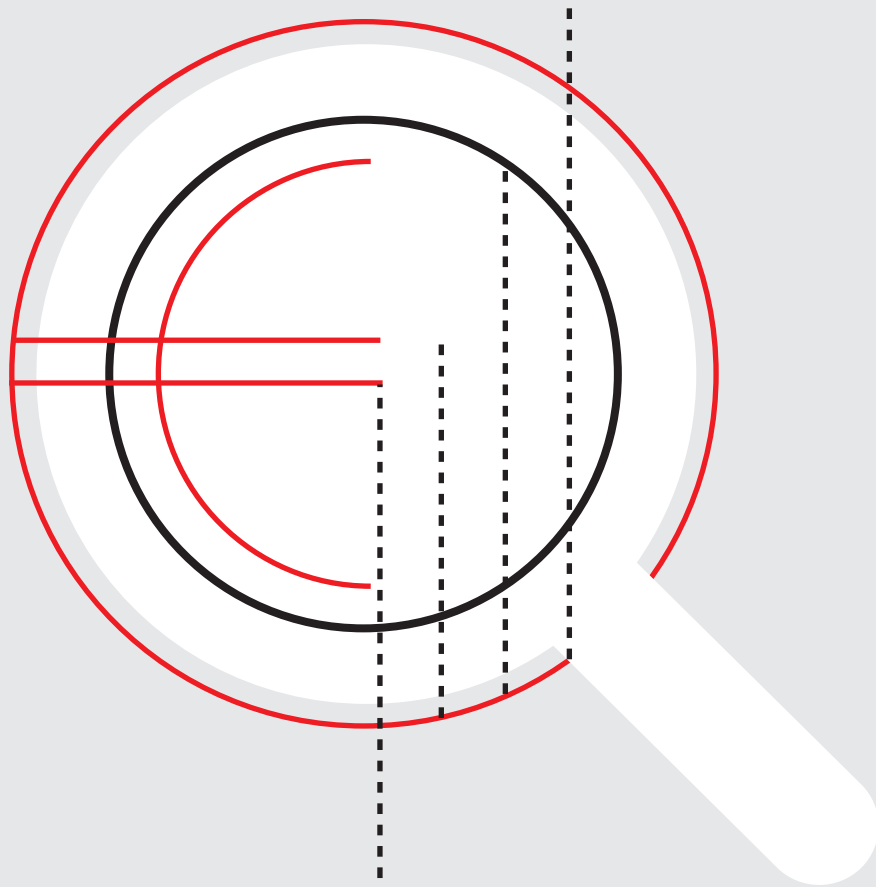

FOCUS (ΕΝΑ) ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΠΟΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΑΥΞΑΝΟΝΤΑΙ;
ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΚΑΘΕ ΑΛΛΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

ΕΝΑ

Ινστιτούτο
Εναλλακτικών
Πολιτικών

Σύνοψη

Οι επενδύσεις, στο πλαίσιο της πρώτης κυβερνητικής θητείας της ΝΔ αυξήθηκαν από κάτι λιγότερο από 5 δισ. (δεύτερο τρίμηνο του 2019, όταν και ανέλαβε) σε πάνω από 7 δισ. το δεύτερο τρίμηνο του 2023, όταν και διενεργήθηκαν οι εκλογές που οδήγησαν στη δεύτερη θητεία της. Πρόκειται για σημαντική ποσοτική αύξηση, 2,1 δισ. ή περίπου 42%, που χρησιμοποιείται ως βασικό επιχείρημα στο κυρίαρχο οικονομικό αφήγημα. Στο ποιοτικό σκέλος όμως, διαπιστώνεται ότι τα δύο τρίτα αυτής της αύξησης, 1,4 περίπου δισ., οφείλεται στις κατοικίες και τις άλλες κατασκευές. Ειδικά οι κατοικίες έχουν σχεδόν τριπλασιαστεί στη διάρκεια της τετραετίας. Η κατάσταση, ως προς τη σύνθεση των επενδύσεων, επιδεινώθηκε κατά το τελευταίο έτος, αφού το σύνολο της αύξησης των επενδύσεων προέρχεται από αυτές τις δύο κατηγορίες (κατοικίες και άλλες κατασκευές) με τις κατοικίες στην πρώτη θέση. Επομένως, η σύνθεση των επενδύσεων αφενός δεν υποστηρίζει το αφήγημα περί βελτίωσης του επιχειρηματικού κλίματος και αφετέρου οι κατοικίες δεν συνεισφέρουν στις παραγωγικές δυνατότητες της οικονομίας.

Εισαγωγή

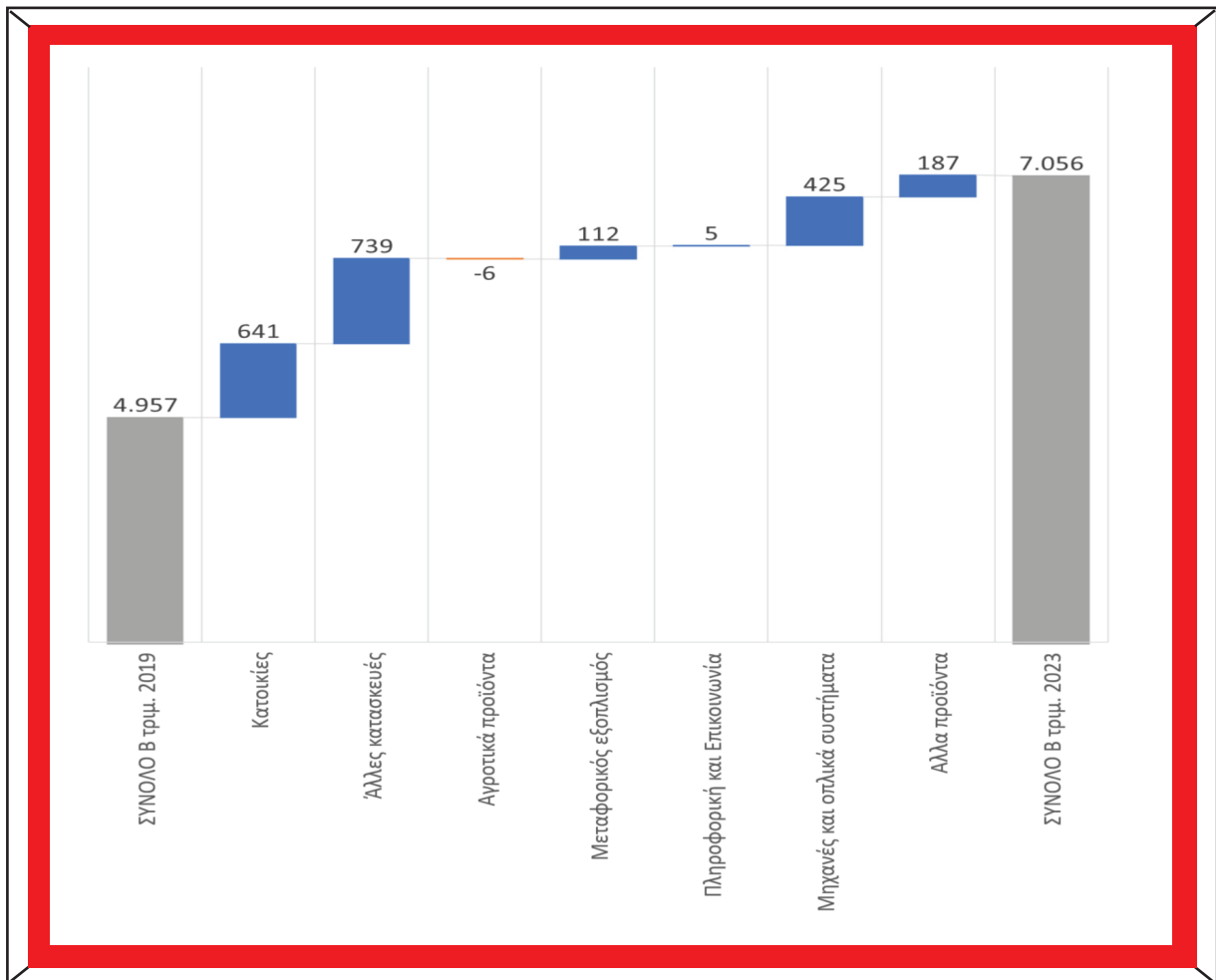
Οι επενδύσεις – ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου – καταγράφει τις αγορές κεφαλαιουχικών αγαθών στη διάρκεια μιας χρονικής περιόδου, στην περίπτωση μας σε ένα τρίμηνο. Περιλαμβάνει ακίνητα, μηχανήματα και κάθε είδους πάγιο εξοπλισμό που συμμετέχει στην παραγωγική διαδικασία. Συγκεκριμένα, η ΕΛΣΤΑΤ διακρίνει επτά κατηγορίες επενδύσεων: α) Κατοικίες, β) Άλλες κατασκευές, γ) Αγροτικά προϊόντα, δ) Μεταφορικός εξοπλισμός, ε) Εξοπλισμός τεχνολογίας πληροφορικής και επικοινωνίας, στ) Μηχανολογικός εξοπλισμός και οπλικά συστήματα και ζ) Άλλα προϊόντα.

Σημειώνεται πως οι επενδύσεις δεν είναι μόνο ιδιωτικές. Ο δημόσιος τομέας έχει ιδιαίτερα μεγάλη συμμετοχή τόσο στην κατηγορία των κατασκευών (πλην κατοικιών), όσο και στην κατηγορία του μηχανολογικού εξοπλισμού (και οπλικών συστημάτων). Δυστυχώς η ΕΛΣΤΑΤ δεν δημοσιοποιεί ξεχωριστά στοιχεία (breakdown) των εν λόγω κατηγοριών ώστε να απομονωθεί ο ιδιωτικός από τον δημόσιο τομέα. Στον τομέα των κατασκευών, άλλωστε, πολλά δημόσια έργα είναι κοινοπραξίες δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, οπότε η όποια διάκριση είναι μάλλον τεχνητή. Στην κατηγορία του μηχανολογικού εξοπλισμού, ιδιωτικές παραγωγικές επενδύσεις αθροίζονται με τα οπλικά συστήματα που είναι προφανώς αγορές του δημόσιου τομέα.

Ανάλυση επενδύσεων τετραετίας

Με βάση τα παραπάνω, μπορούμε να απεικονίσουμε την εξέλιξη των επενδύσεων με το παρακάτω διάγραμμα. Τα στοιχεία είναι σε σταθερές τιμές, τριμηνιαία με εποχική διόρθωση και προέρχονται από την ΕΛΣΤΑΤ.

Διάγραμμα 1. Σύθεση επενδύσεων, Β τρίμηνο 2019 – Β τρίμηνο 2023 (εκατ. ευρώ)

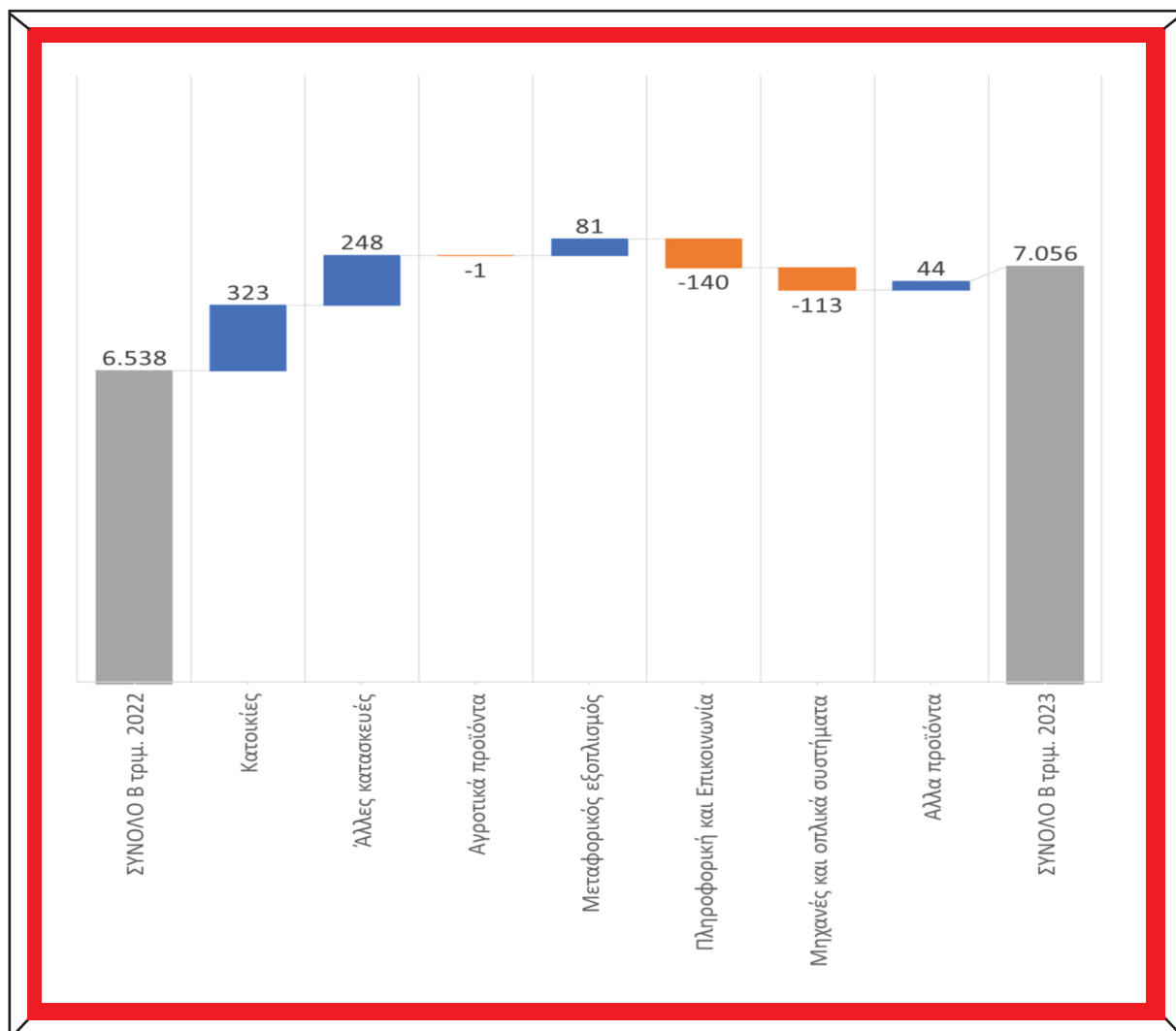

Οι δύο γκρίζες μπάρες είναι το σύνολο των επενδύσεων στο Β τρίμηνο του 2019 (αριστερά) και στο Β τρίμηνο του 2023 (δεξιά). Όπως φαίνεται, στην τετραετία αναφοράς οι συνολικές επενδύσεις αυξήθηκαν κατά 2.098 εκατ. (από 4.957 εκατ. σε 7.056 εκατ.). Οι ενδιάμεσες μπάρες δείχνουν τη μεταβολή κάθε επιμέρους κατηγορίας επενδύσεων (breakdown) που αθροίζουν τη συνολική αύξηση. Βλέπουμε ότι η μεγαλύτερη αύξηση προέρχεται από τις Άλλες κατασκευές (739 εκατ.) και ακολουθούν από κοντά οι κατοικίες (641 εκατ.). Και οι δύο κατηγορίες μαζί αθροίζουν αύξηση 1.380 εκατ. δηλαδή τα δύο τρίτα (65,8%) της συνολικής αύξησης των επενδύσεων. Η τρίτη μεγαλύτερη αύξηση είναι στην κατηγορία Μηχανολογικός εξοπλισμός και οπλικά συστήματα (425 εκατ.) και ακολουθούν, αρκετά πιο χαμηλά, τα Άλλα προϊόντα (αύξηση 187 εκατ.), ο Μεταφορικός εξοπλισμός (αύξηση 112 εκατ.), ο Εξοπλισμός τεχνολογίας πληροφορικής και επικοινωνίας (αύξηση 5 εκατ.) και τα Αγροτικά προϊόντα (μείωση 6 εκατ.).

Ανάλυση επενδύσεων τελευταίου έτους

Αυτή η πρωτοκαθεδρία των δύο κατηγοριών, κατοικιών και άλλων κατασκευών, ενισχύεται ακόμα περισσότερο στη διάρκεια του τελευταίου έτους, δηλαδή από το Β τρίμηνο του 2022 μέχρι το Β τρίμηνο του 2023, όπως δείχνει το επόμενο διάγραμμα.

Διάγραμμα 2. Σύνθεση επενδύσεων, Β τρίμηνο 2022 – Β τρίμηνο 2022 (εκατ. ευρώ)

Το διάγραμμα είναι παρόμοιο με το προηγούμενο, ωστόσο τώρα η γκρίζα μπάρα στα αριστερά δείχνει το σύνολο των επενδύσεων στο Β τρίμηνο του 2022, ενώ η γκρίζα μπάρα στα δεξιά δείχνει ξανά το σύνολο των επενδύσεων στο Β τρίμηνο του 2023. Η συνολική ετήσια αύξηση είναι 517 εκατ. όμως οι κατοικίες αυξήθηκαν κατά 323 εκατ. και οι άλλες κατασκευές κατά 248 εκατ.

Η αθροιστική αύξηση και των δύο προηγούμενων κατηγοριών, 571 εκατ., υπερβαίνει τη συνολική αύξηση των επενδύσεων καθώς υπήρξαν σημαντικές μειώσεις στις κατηγορίες Εξοπλισμός τεχνολογίας πληροφορικής και επικοινωνίας (-140 εκατ.) και Μηχανολογικός εξοπλισμός και οπλικά συστήματα (-113 εκατ.) ενώ αυξήθηκαν οι κατηγορίες Μεταφορικός εξοπλισμός (81 εκατ.) και Άλλα προϊόντα (44 εκατ.). Οι κατασκευές, λοιπόν, και ιδιαίτερα οι κατοικίες, κυριαρχούν πλήρως στη σύνθεση των επενδύσεων. Αυτό μπορεί να μην είναι ακόμα ανησυχητικό –άλλωστε τα μεγέθη είναι μικρά σε σχέση με το παρελθόν, αν και σε άλλα μεγέθη αντίστοιχη εικόνα υπήρχε και τη δεκαετία 2000-10 που κατέληξε με τη χρεοκοπία– δεν είναι όμως καθόλου ενθαρρυντικό από τη σκοπιά της οικονομικής βιωσιμότητας και ανθεκτικότητας και οπωσδήποτε δεν υποστηρίζει το αφήγημα περί βελτίωσης του επιχειρηματικού κλίματος.

ΕΝΑ
Ινστιτούτο
Εναλλακτικών
Πολιτικών

ΕΝΑ Ινστιτούτο
Εναλλακτικών Πολιτικών
Ζαλοκώστα 8, 106 71 Αθήνα,
+30 210 364 7912

info@enainstitute.org
www.enainstitute.org